Verslag ontwikkelgesprek Ad Built Environment

5 juni 2026, via Teams

Doel en context

Na een succesvolle visitatie, waarbij de opleiding Ad Built Environment (Ad BE) van Hogeschool Rotterdam op alle standaarden met een voldoende is beoordeeld, is een ontwikkelgesprek gevoerd. Doel was het verkennen van de rol van AI binnen de opleiding Ad BE en het formuleren van richtingen voor verdere ontwikkeling.

Gesprekspartners

Voorzitter panel, lid panel, O&K-adviseur, acht docenten van de opleiding Ad BE

Opening

De O&K-adviseur opent het ontwikkelgesprek en geeft het woord aan de voorzitter van het panel. De voorzitter trapt af met een korte uiteenzetting over AI en de rol van het onderwijs. Hij deelt wat er op dit vlak al internationaal speelt en dat de ontwikkelingen elkaar in rap tempo opvolgen.

Introductie thema

De voorzitter blikt terug op een plezierige en nuttige visitatie. Daaruit bleek wel dat er sprake is van enige diversiteit in het gebruik van AI binnen het docententeam: de een is al heel experimenteel bezig met zijn studenten, een ander is wat voorzichtiger. Insteek van de voorzitters uiteenzetting is om helder te krijgen waar wij als opleiding nu staan ten opzichte van de ontwikkelingen in het onderwijs wereldwijd. Hij haalt daarbij een aantal internationale voorbeelden aan van vooraanstaande universiteiten.

De voorzitter geeft aan dat niet iedereen moet innovator worden, maar je moet wel bewuste keuzes maken en nadenken over waar je moet en wil aansluiten, ook in het werkveld. Belangrijk is om een gezamenlijke visie te ontwikkelen op AI, als opleidingsteam. Dit kan algemeen, maar ook per vakgebied. Op dit moment volgen we als opleiding het HR-beleid. Ook daarin kunnen wij een keuze maken om te blijven volgen, óf juist te innoveren.

Het advies van het panel is om een AI-coördinator, voor bijvoorbeeld 4 uur per week, aan te stellen die ervoor kan zorgen dat beleid ook daadwerkelijk praktijk wordt. Een van de docenten geeft aan dat we met de instituutsbrede onderwijsontwikkelingen (RAc Forward) een AI-werkgroep hebben, en dat de volgende stap is dat er per opleiding een AI-ambassadeur wordt aangewezen. De voorzitter vervolgt zijn uiteenzetting en geeft ook aan dat het goed is om de benodigde ‘AI-competenties’ in kaart te brengen. Niet alleen voor de student, maar ook voor de docent. Het advies is om dit vooral niet alleen te doen: trek hier samen in op met de opleidingen waarmee je je licentie deelt.

De voorzitter deelt nog een aantal voorbeelden en opgestelde principes van onderwijsinstellingen in Nederland en besluit zijn uiteenzetting door te benadrukken dat AI ook zijn zwaktes kent. AI-detectie is bijvoorbeeld net zo onbetrouwbaar als AI zelf. Houd daar dus rekening mee in de ontwikkeling van je onderwijs en toetsing. De voorzitter bedankt voor de gegeven tijd.

Het gesprek
De O&K-adviseur geeft het woord aan een van de docenten. Deze docent bedankt eerst het panel voor de visitatie en voor de voorbereiding van dit gesprek. Hij geeft aan dat de voorbereidende documenten voor dit gesprek een goede basis vormen om op een praktische manier binnen de kaders van HR en RAc Forward zaken uit te werken. Hij merkt dat in het één-op-één-begeleiden van studenten op AI het beleid er een beetje 'achteraan hobbelt'.

Een andere docent vraagt aan de voorzitter wat er precies wordt verstaan onder AI-competenties of AI-geletterdheid. De voorzitter geeft aan dat AI-geletterdheid een apart vak is bij sommige onderwijsinstellingen, waarbij je moet uitleggen hoe taalmodellen in elkaar zitten. Dat gaat te ver voor het Ad-onderwijs, maar er zijn wel mogelijkheden om aspecten ervan te integreren.

Er worden voorbeelden gedeeld uit de praktijk en waar docenten tegenaan lopen. Een docent geeft aan dat bij het afstuderen AI gebruikt mag worden. Bij het afstuderen doen onze studenten een vorm van onderzoek. Daarbij blijft het gebruik vooral beperkt tot het laten controleren van het gedane werk. Een andere docent geeft aan dat de opdrachten binnen de opleiding meer AI-proof moeten worden gemaakt. Ze verwacht dat we meer mondelingen en meer assessments zullen moeten gaan afnemen. Dat vraagt ook een bepaalde professionaliseringsbehoefte binnen het team. Een docent geeft aan dat het vooral belangrijk is dat we binnen het afstuderen eenduidige procesafspraken maken.

Wat betreft het panellid gaan we nu al teveel de diepte in. Zoals al eerder aangegeven is het belangrijk dat we een gedeelde visie formuleren. En volgens de vertaling naar de praktijk moeten maken. Een van de docenten geeft aan dat we ook naar de vakdidactische kant moeten kijken. Daarin bestaan binnen onze opleiding al genoeg voorbeelden, geeft het panellid aan, die we van elkaar nog niet goed genoeg weten. We moeten dus meer met elkaar delen.

Een docent geeft aan dat het ene vak meer onderzoekend is, het andere vak meer theoretisch en dat daar ook verschil in aanpak zit. Hij heeft bijvoorbeeld een vak met veel berekeningen. Zijn persoonlijke zorg is vooral hoe ervoor te zorgen dat de student niet zomaar iets gaat proberen, maar dat we hem wel de juiste kennis kunnen blijven meegeven. Het panellid herkent dit ook uit haar eigen werk als docent. Een andere docent geeft een voorbeeld uit zijn les, waar studenten berekeningen door AI lieten doen, en waaruit toen bleek dat je de uitkomsten niet blindelings kan vertrouwen, omdat de uitkomst bijvoorbeeld is gebaseerd op Belgische normen in plaats van de Nederlandse.

Een andere docent vraagt zich af wat wij willen dat de student aan kennis en vaardigheden op dit gebied heeft meegekregen wanneer hij afstudeert? Vinden we AI vooral een *hulpmiddel* om op de juiste manier berekeningen te kunnen maken, tekeningen te kunnen maken, en als schrijfhulp? Het panellid geeft aan dat voor de huidige en toekomstige studenten AI al veel meer is ingebed in hun dagelijkse leven. Die studenten gaan dus misschien niet meer leren om iets zélf uit te rekenen, maar leren hoe AI het juist uit kan rekenen. Ook het werkveld moet dus betrokken worden bij deze ontwikkelingen.

Een van de docenten geeft aan dat er ook mogelijkheden zijn dit domeinbreed binnen het instituut aan te pakken. Een andere docent geeft aan dat we in onze leerresultaten iets over AI moeten vastleggen en ook jaarlijks moeten aanpassen, omdat de ontwikkelingen omtrent AI zo snel gaan. De voorzitter van het panel beaamt dit, en geeft aan dat een domeinbrede aanpak slim is: zoek vooral dingen niet opnieuw uit, maar neem zaken van elkaar over.

Een collega uit de civiele tak geeft nog een concreet voorbeeld waar hij mee worstelt. In een gesprek met een techneut werd er gesproken over het uitrekenen van dijklichamen. Deze techneut heeft alle benodigde kennis *in zijn hoofd*. Hebben onze studenten deze kennis over vijf jaar nog nodig, om moeten wij onze studenten leren

hoe hij de vraag stelt aan AI om bij die kennis te komen? Wat wordt onze (leer)uitkomst: kennis meegeven, of vaardigheden meegeven? Daar moeten wij als opleiding een gezamenlijke visie over formuleren.

De voorzitter pleit ervoor en adviseert om zélf het voortouw te nemen. Zet zélf die eerste stappen en verwerf daarmee een positie waardoor je ook meer gefaciliteerd kan worden. Hoe breder je het trekt, hoe minder er iets mee gaat gebeuren. Iemand uit het team moet hier tijd en ruimte voor krijgen. De voorzitter geeft aan, omdat ze zo'n hecht team zijn, dat we daar alle kansen voor hebben. Het panellid vult daarbij aan dat het wel handig is om ook landelijk met de andere Ad's naar deze thematiek te kijken, omdat we waarschijnlijk allemaal met hetzelfde *struggelen*.

Een docent deelt dat het stappenplan, of de 'roadmap' zoals voorgesteld door de voorzitter, een goede basis kan vormen. Ook hij heeft nog een concreet voorbeeld over de razendsnelle ontwikkelingen binnen ons vakgebied. We zien namelijk dat het voor onze deeltijders al heel 'gewoon' is om AI te gebruiken, vanuit hun ervaring in het werkveld. Een soortgelijke ontwikkeling hebben we doorgemaakt met BIM. Studenten wisten daar in het begin meer van af dan wij, waarbij bij wijze van spreken de studenten voor de klas werden gezet. De BIM-cursussen moesten elk half jaar worden bijgesteld, omdat de ontwikkelingen zo snel gingen.

Een andere docent vroeg zich af welke kaders en mogelijkheden er zijn voor *docenten* en het gebruik van AI. De voorzitter geeft aan dat daar ook al het nodige voor is ontwikkeld, zoals e-learnings, maar ook specifieke zaken zoals 'hoe ontwerp ik een toets waarin ik ook AI moet beoordelen' en 'hoe kan ik zelf met AI een bot ontwerpen die studenten gaat helpen bij mijn vak.'

De voorzitter geeft aan dat het nu belangrijk is om in kaart te brengen wat het werkveld vermoedelijk gaat vragen van AI. Koppel dat aan je competenties en leeruitkomsten, en zorg ervoor dat je er ook op kan gaan toetsen. Dat zal de nodige herontwikkeling kunnen vragen van docenten.

Afronding
De O&K-adviseur geeft aan dat het einde van het gesprek nadert. Het panellid deelt nog een event vanuit het landelijk domein BE. Er is in juni een bijeenkomst over AI en over hoe je dat in je onderwijs kan integreren. De docenten geven (met trots!) aan dat de spreker van dat event een alumnus is van onze opleiding, en dat wij hem juist vanuit de opleiding hebben laten experimenteren met AI.

De voorzitter zal zijn presentaties en voorbereidend werk met ons delen. Hij nodigt ons daarbij uit hem zeker te benaderen voor vragen. Het panellid en een van de docenten maken ook nog een losse afspraak over het uitwisselen van experimenteren met AI binnen hun vakgebied van de bouwfysica. Tot slot sluit een van de docenten af door te delen dat we hier als opleiding absoluut mee aan de slag gaan en dat het een prettige en leervolle setting was waarin we met elkaar in gesprek zijn gegaan.

Conclusie en acties
De opleiding Ad BE staat na een positieve visitatie op een goed uitgangspunt om AI structureel te integreren in onderwijs en toetsing, maar kent nu nog een variëteit in gebruik en visie binnen het docententeam; het ontwikkelgesprek laat zien dat er behoefte is aan een gezamenlijke, met het werkveld afgestemde visie op AI, concrete doelstellingen voor AI-competenties van studenten én docenten, en een meer samenhangende, domeinbrede aanpak om AI duurzaam en doordacht in het curriculum te verankeren.

Acties die hieruit voortrollen zijn onder meer het formuleren van een gezamenlijke visie, het aanwijzen van een AI-coördinator, AI-competenties of -vaardigheden in kaart brengen voor studenten en docenten, onderwijs en toetsing hierop aan laten sluiten, landelijk afstemmen, en met het werkveld afstemmen.